

2019-10-29 Kirjasto juridiikkatyöryhmän kokous (4/2019)

Aika ja paikka

29 Oct 2019 klo 14-16, Kokoushuone Pipping, Kansalliskirjasto, sisäänkäynti Yliopistonkatu 1, 2. krs.

etäyhteyden osoite (ilmoitan maanantaina)

Osallistujat

- Irma Reijonen, pj.
- Soile Manninen siht.
- Pekka Heikkinen
- Anna-Liisa Helosalo (etänä)
- Anne Holappa (etänä)

Poissa:

- Hellevi Hakala
- Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen
- Pekka Olsbo
- Päivi Kaiponen
- Ari Rouvari

Asialista

	Asia	Esittely ja aineistot	Muistiinpanot
1	Seminaari 10.10.2019 Tietosuoja, data ja avoimet oppimateriaalit - mitä niistä pitää tietää? Sisällön ja järjestelyn arviointi, jälkityöt	Seminaarin ohjelma ja esitykset	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyvää palautetta kantautunut ainakin Soilen ja Anna-Liisan korviin. ▪ Sisältöön, järjestelyihin ja yhteistyöhön toisen ryhmän kanssa oltiin tyytyväisiä. ▪ Soile kirjoittamassa juttua Signumiin, (DL 5.11.) Irma katsoo löytyykö sopivia kuvia. ▪ Koulutusmateriaalien hakeminen STKS:n sivuilta pitäisi saada kätevämmäksi. Soile juttelee Johannan kanssa.
2	DSM-direktiivin kansallisen täytäntöönpanon valmistelun tilanne	OKM:n työpajat Keskustelutilaisuus lehtikustantamisen lähioikeudesta OKM 15.11.2019 klo 13.00	<ul style="list-style-type: none"> • Sopimuslisenssi-työpajassa Pekka ja Soile; Pekka osallistunut myös alustojen vastuuta koskevaan työpajaan.. • Lehtikustantajien lähioikeudesta ei järjestetä työpajaa, kysymyksessä enemmän esittelytilaisuus. Pekka osallistumassa ja käyttää mahdollisesti puheenvuoron. • Meneekö Kopioston sopimuslisenssillä vai alkaisivatko lehtikustantajat hoitaa itse? <p>Työstetään yhdessä kannanottoa OKM:ään; KAM-juridiikka (Pekka ym.) + STKS ja FUN (Soile ym.)</p>

3	Saavutettavuusdirektiivi ja laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta	<p>Seminaarissa (10.10.) kuultiin Celia-kirjaston esittely toimenpiteistä, joita verkkopalvelujen tarjoajien tulee tehdä saavutettavuuden parantamiseksi. Keskustellaan lain edellyttämistä toimenpiteistä kirjastojen eri palveluiden kannalta: verkkosivut, oppaat, hakupalvelu, julkaisuarkistot, digitaaliset kokoelmat.</p> <p>Saavutettavuusdirektiivin https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FTXT/?uri=CELEX%3A32016L2102</p> <p>ja kansallisen lain https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190306 vaatimukset kirjastojen palveluille.</p> <p>AVIn saavutettavuusvaatimus-sivusto: https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/tervetuloa/ ja FUNin sivu http://yliopistokirjastot.fi/eun-saavutettavuusdirektiivi/</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seminaarin perusteella asia oli monille uusi. • Koskee muutakin kuin verkkosivuja: julkaisuarkistot, videot ym. • Celian webinaari 14.11. saavutettavista tiedostoista: http://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/tapahtumat/webinaari-14-11-tiedostojen-saavutettavuus/ • AVIn sivuilla saavutettavuus-lista, se on hyvä työkalu kenelle vaan • Seurataan tätä jatkossakin ja jaetaan tietoa <ul style="list-style-type: none"> • Samaan aihepiiriin kuuluva esteettömyysdirektiivi hyväksytty kesällä 2019. <ul style="list-style-type: none"> • Esteettömyysdirektiivi tulee koskemaan seuraavia tuotteita ja palveluja: <ul style="list-style-type: none"> • matkalippu- ja lähtöselvitysaunomaatit • pankkiautomaatit • tietokoneet ja käyttöjärjestelmät • puhelimet ja televisiot • pankkipalvelut • sähköiset kirjat • verkkokaupat • kuljetuspalvelut, mukaan lukien metro-, rautatie-, raitiovaunu- ja linja-autoliikenne
4	Dataan liittyvä lainsäädäntö	<p>Directive 2019/1024 on open data and the re-use of public sector information (20 June 2019)</p> <p>eli ns. avoimen datan direktiivi: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1024&from=EN</p>	<p>Tiedonhallintalaki tulee voimaan 1.1.2020</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tämä on yleislaki; kulttuuriperintöaineistoihin liittyvä erityislainsäädäntöä, joka menee tiedonhallintalain "yli" ▪ VM:n työryhmä pohtii, edellyttääkö uusi avoimen datan direktiivi kansallista lainsäädäntöä ▪ Kysymys datan "omistajuudesta" on juridisesta näkökulmasta epäselvästi muotoiltu. Data ei ole fyysinen esine tai asia, jonka voisi omistaa. Dataan liittyy kuitenkin muita oikeuksia (oikeudet hallinnoida, käyttää jne.) ja asiaa kannattaisi lähestyä sopimusoikeuden näkökulmasta. ▪ Mahdollinen seuraavan koulutuksen aihe?
5	KAM-juridiikkaryhmä	<p>Puheenjohtaja vaihtuu kirjastosektorille, Rauha Maarno Kirjastoseurasta pj. 2020, aloittaa jo marraskuussa 2019</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wikimedia Suomi voi osallistua kokouksiin kerran vuodessa • keskustelua näyttö- ja käyttörajoitettujen aineistojen NKR-järjestelmästä ja metatiedoista • Time Machine -hanke: https://www.timemachine.eu/ • (vaikutusten arviointi tietosuojalain tiimoilta, jos informointivelvollisuutta ei ole mahdollista toteuttaa) • Vuosi 2020 ja STSK:n osallistuminen kokouksiin: menee kuka ehtii.
6	STKS:n kuulumiset	<p>90-vuotisjuhlaseminaari 15.11.2019, seminaarin jälkeen vuosikokous, Signumin päätoimittajan tehtävä haettavana</p>	<p>Anne osallistui hallituksen kokoukseen ma 28.10.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työryhmien toimintasuunnitelmat valmiiksi 10.11. mennessä • Juhlaseminaarin jälkeisessä kokouksessa pe 15.11. valitaan uusi hallitus • "Uuden teknologian työryhmä" (nimiehdotus) aloittaa toimintansa ensi vuonna
7	Työryhmän kokoonpano ja toimintasuunnitelma 2020, sähköpostilista ja verkkosivut	<p>Toimintasuunnitelma 2020: mitkä asiat ajankohtaisia, seminaari, ryhmän kokoonpano ja edustukset</p> <p>Sähköpostilista ei vielä toimi.</p>	<p>Mitä uutta toimintasuunnitelmaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saavutettavuusdirektiivin ja kansallisen lain hyvien käytäntöjen jakaminen ▪ datapalvelut kirjastojen näkökulmasta ▪ aletaan valmistella seminaaria, joka järjestettäisiin v. 2021 alussa ▪ ns. avoimen datan direktiiviin (uusi PSI-direktiivi) liittyvän kansallisen valmistelun seuraaminen ▪ ryhmä jatkaa entisellä kokoonpanolla?
8	Muita asioita?		<p>Ei ollut muita asioita</p>
9	Seuraava kokous		<p>Joululounas: heti joulukuun alussa tai vkolla 2 vuoden 2020 puolella. Irma laittaa kyselyyn.</p>

Action items

